

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de
APARE SĂPTĂMĂNAL

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Andrei Șaguna

Sibiu

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Amenințarea războiului

Incordarea raporturilor internaționale a ajuns în săptămâna care se încheie la un grad suprem. Un șir de țări au decretat mobilizarea generală, s'au întrerupt comunicațiile feroviare, aeronautice și telefonice între mai multe state și s'au luat toate măsurile pentru reglementarea unei serii întregi de activități în caz de războiu.

Cu sufletul la gură au urmărit milioanele de oameni știrile de radio cari lăsa de fiecare dată impresia că în câteva ceasuri se va decide de va fi pace sau războiu, că situația e atât de încordată încât nu se mai poate socoti cu zilele timpul până ce se va ajunge la un desnodământ sau altul.

Câte rugăciuni nu s'au înălțat în aceste zile critice la cer, fie în taina sufletelor, ca niște scurte dar adânci suspinuri, fie cu graiul și în genunchi, în fața icoanelor sau pe lespedele sfintelor locașuri!

«Doamne dă pace! Doamne luminează și înseninează sufletele acelor conducători de popoare cari au la dispoziția lor înfricoșata și plina de răspundere putere să deslănțuiească măcelul universal sau nu! Intervino Doamne cu puterea Ta și ridică sufletul lor mai presus de orice patimă, fă-i să-și vadă marea răspundere și să se înfricoșeze și forțeze-i să se decidă la pace!»

Cu aceste gânduri s'au înălțat bietele ființe omenești înaintea Tronului dumnezeesc și poate că nicio odată rugăciunea lor n'a fost mai fierbinte și nu le-a angajat mai total adâncurile.

Și într'adevăr ce-ar putea ajuta mai efectiv omenirii bolnave de atâtea patimi, neputincioasă să se stăpânească, orbită de egoismele individuale și naționale, decât rugăciunea?

Prin rugăciune ar îndupleca pe Dumnezeu să influențeze mai vârtos asupra sufletelor împetrite, prin rugăciune s'ar înmuia sufletele celor ce au recurs la ea. Iar dacă ar face și cei mai învățoși efortul binecuvântat să-și îndrepte cugetul la Dumnezeu, într'o sinceră cerere a ajutorului Lui, războiul ar fi cu siguranță înălțurat.

Dar chiar dacă incapacitatea oamenilor de-a recurge la Dumnezeu și patimile lor ar aduce războiul, să fim convinși că rugăciunea stăruitoare și cu credință adâncă ajută celor ce o fac să supoarte cu bărbăție necazurile lui și să se compoarte cu vrednicie în împrejurările create de el. Rugăciunea și credința vie ne deschid ochii sufletului ca să vedem și să folosim războiul ca un prilej de întărire a noastră în virtuțile plăcute lui Dumnezeu, ca să vedem și în el un cuport în care se lămurește aurul ființei noastre, un stadion plin de obstacole pentru a ne antrena sufletește.

Creștinul nu caută și nu dorește suferințele și nenorocirile în viață,

mai ales cele cu caracter general, ci mai de grabă se roagă lui Dumnezeu ca ele să nu vină. Dar dacă ele totuși vin, creștinul nu se prăbușește descurajat, ci le supoartă cu bărbăție, rugându-se în același timp pentru depărtarea lor. Dacă ar căuta suferința, s'ar sili poate să o și producă, ar stimula indirect la producerea ei, și în orice caz l-ar socoti binecuvântat de Dumnezeu pe cel ce a produs-o. În felul acesta sau ar fi cu mult mai multă suferință în lume, sau, dacă toți ar dori-o numai, dar nici unul n'ar contribui în nici un fel la producerea ei, ar dispărea din lume, ceea ce n'ar conveni unor creștini stăpâniți de ideea că suferința e instrument indispensabil al mântuirii.

În fapt fără a căuta suferința, ea e destulă în lume și se produce neîncetat, dată fiind imperfecțiunea naturii omenești. Suferința și lupta e atât de continuă și de concrecută cu viața noastră pământească încât nu ne putem închipui această viață fără ea, e un element ireductibil al ei, un component de bază, o «situație de limită», cum îi spune filosoful Karl Jaspers. Nu poți străbate dincolo de suferință și de luptă ca să găsești acolo o viață fără aceste atribute. Poți da la o parte o suferință sau alta din cursul vieții, dar nu poți șterge de pe ea suferința în genere. «În viața noastră nu vedem îndărătul situațiilor de limită nimic. Ele sunt ca un perete, de care ne izbim și ne oprim», (Existenzerhellung, pg. 203).

Viața însăși e o luptă, un război împreună cu suferința. Un război cu natura pentru câștigarea pâinii zilnice în sudoarea feții, un război cu societatea pentru a nu înghenunchia sub opiniile ei nu totdeauna mântuitoare, un război pentru luminarea proprie, un război cu patimile și pentru desăvârșirea morală. Războiul propriu zis nu face decât să ne mărească greutățile vieții personale și să ne întetească silințele și eforturile pentru a le învinge. Moartea care ne poate veni prin războiu, nu e nici ea o nouă tate. Moartea așteaptă oricum pe orice om. Ceeace pare că aduce calitativ deosebit războiul pentru sufletul creștin, e că îl face autor direct al nenorocirii și morții altora. Dar ca luptător în războiu, cel ce produce nenorocirea nu mai e omul cu personalitate morală. Personalitatea omului e înghițită într'o forță, i-am zice supraomenească, dacă acest cuvânt n'ar exprima o potențare a umanului. Așa îi zicem mai bine extraomenească. E o forță asemenea celor naturale. Desigur că cine a dorit războiul și s'a silit să-l producă și simte o plăcere să ucidă, își păstrează în el toată responsabilitatea.

Înțelepciunea lui Dumnezeu se arată magnifică în faptul că a orân-

duit lucrurile astfel încât suferința și lupta, cari sunt condițiile permanente ale existenței noastre după cădere, pot fi un mediu și un mijloc admirabil pentru desăvârșirea omului. Nu Dumnezeu produce răul, ci El numai îl îngăduie, iar odată produs întocmește lucrurile astfel încât să poată fi folosit ca resort de pe care sufletul se poate sălta spre desăvârșire.

Deci să rugăm pe Dumnezeu să depărteze spectrul sumbru al războiului, cu cortegiul nesfârșit al înfrico-

șatelor lui greutăți și consecințe. Dar dacă va fi să vie, să rugăm pe Dumnezeu să ne dea putere să-l suportăm cu vitejie, cu inimă neînfricată, să-l putem vedea așa cum îl vrea Dumnezeu odată ce s'a produs: ca prilej de întărire și de purificare a noastră. Și așa să putem binecuvânta pe Dumnezeu de-o fi pace, pentru milostivirea Sa, de-o fi războiu pentru orânduirea lucrurilor în așa fel ca el să ne fie sufletelor de folos.

D. STĂNILOAE

Viața harică

Trăim vremuri de destrămare a certitudinilor umane: omul începe să-și simtă neputința și marginirea. Adeverurile egocentrismului său i s'au arătat false și lipsite de puteri: sufletul modern, desamăgit de relativitatea atâtor idealuri omenești, arde în vâlvățiile unui dor neînțeleș. E dornic de spiritualitate — și-și dibuește cărările drepte pe care l-ar apropia de forțele necunoscute ale lumii —: vrea să se simtă ocrotit de puterile divine, întru care e izvorul certitudinilor, linvanul tuturor înviforărilor. Chiar și meșianismul național, care ar părea în contradicție cu această tendință, își are izvorul tot aici: națiunea e socotită ca expresia unei vreri a divinității — și de aceea e idolatrizată. Dibuește — am zis — rătăcirile lui e cu atât mai tragică.

S'au găsit scriitori (ca să amintim numai câteva rătăciri) cari au decretat chiar falimentul creștinismului, tocmai în numele acestui dar de-a ne apropia de Dumnezeu. Ce vom pune în loc? Unii au zis: un amalgam teosofic —, un mozaic al principiilor tuturor religiunilor pământului, altoit pe scheletul panteist al brahmanismului. Alții au mers mai departe grăind: din durerile și nostalgiile acestui veac va răsări — flacăra de răspântii — marelă râvășitor de suflete, întemeietorul unei noi religii, așa cum a apărut Hristos în haosul de religii și concepții ale vremii Sale. Căci nu alexandrinismul eclectic teosofic va aduce flacăra purificatoare în omenire: el e statuia multicoloră, încropită din resturi, care prevestește sfârșitul unei epoci, e însuși acest sfârșit. Înnoirea o va aduce numai un nou Prometeu, care — cu sacrificiul vieții — să dăruiească iarăși omenirii însetate focul sacru răpit neînduplecării cerești. Și profeții au răsărit, — Antihriști ai vremilor moderne —, dar nu proslăvirea ci nebunia a fost soarta lor: s'au îngropat în ridicol. De ce? Pentru că toate acestea sunt rătăciri ale minții umane, care cu greu vede adevărul, calea și viața, căci «lumina în lume a venit, și lumea pe ea nu o a cuprins».

Cine se va putea ridica vreodată — în istorie — peste statura lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu înomenit? Cine poate avea apa vie — pe care lumea n'o are dar o caută — fără a se fi sălășluit întru dragostea lui Hristos? Cu adevărat lumea moare de frig lângă o vatră de jăratec, moare de sete lângă însuși isvo-

rul vieții. De ce? Pentru că nu vrea s'o vadă; nu vrea să-l simtă, să-l guste — și se depărtează de vatră, socotind-o ca o înșelare, o licărire a strălucirilor de altădată cari nu mai pot fi reînviată. Nu vrea, căci totul este să vrei să urmezi lui Hristos, iar dacă în experiența acesteia urmări nu vei simți viața gâlgând în inima ta, numai atunci ai dreptul să formulezi o concluzie sau alta. Dar a nu gusta și a nega, e un non-sens.

Creștinismul este și azi revărsare harică peste lume, tocmai acea revărsare după care însetează atâți rătăciți ai spiritualității moderne. Dar harul nu se vede, nici nu se simte, dacă nu vrei să-i urmezi boldurile: e puterea invizibilă a lui Dumnezeu sălășluindu-se în suflet, ca să-l sfințească. Nu cu sila, ci prin acceptarea, prin docilitatea noastră, prin colaborarea noastră. Ceice nu-l simt în ei și nu-l văd în alții, au conchis că harul nici nu există. Creștinismul ar fi numai haina, coaja puterilor harice de altădată: trebuie să vie un alt duh, o altă revărsare de puteri, care să sfarme coaja și să temeinicească un alt crez vivificator. Căci lumea de azi însetează după oamenii cu «sarcină harică», oamenii cari dau duh, dau viață. Cât este de neadevărata poziția aceasta față de Biserică, reese chiar din cele de mai înainte: harul există și azi, lucrează și azi, e prezent în «formele» Bisericii. Biserica este izvor haric revărsat peste rânile și durerile de perfecțiune ale lumii. Dar de unde vine sminteala? De acolo că observatorii — chiar creștini fiind — se opresc la vas, care — de carne fiind — este slab și neputincios, și uită că în acest vas s'a turnat untulelelemn al harurilor sf. Duh. Rămâne numai ca acei ce critică, și acei ce sunt slujitori sau primitori ai sf. taine, să-și potrivească în așa fel sufletul, încât să fie o adevărată canală a Duhului, în care să se vadă aprinderile harice ale sfințirii. ale desăvârșirii. Harul e nevăzut, dar se face văzut prin modelarea teiformă ce-o dă sufletelor cari unmează dragostei lui Hristos.

Motovilov — nobil rus — întreba odată pe marele ascet și mistic din prima jumătate a veacului al 19-lea, Serafim de Sarov, cum cunosc creștinii că sunt vase ale sf. Duh? Acesta i-a răspuns: «Adu-ți aminte de schimbarea la față a Domnului pe muntele Tabor». Schimba-

rea la față, transfigurarea spiritual-trupească, este într'adevăr culmea, desăvârșirea spre care ne duce harul sălășluit în noi prin sf. taine ale Bisericii. Unii îi simt acțiunea mai puțin, pentru că nu vor să se încadreze în cărarea «strâmbă» a renunțării față de lume, alții o simt mai mult, ca o energie divină care le dă sentimentul prezenței harice în ei: pușini sunt sfinții cari, într'o anticipare taborică a slavei de dincolo de moarte, ard integral în flăcările harului. Acești stâlpi de foc, flăcări ale duhului, sunt dovada elocventă, neîndoelnică a harului pe care Biserica îl revarsă peste lume. Și sfinții au existat și vor exista totdeauna, spre slava lui Dumnezeu și a sfintei Lui Biserici: în fața lor orce conștiință — chiar și cea modernă — nu poate decât să se închine, cutremurată de atâta înălțime.

Dacă s'a ajuns să se creadă că trăim un început de destrămarea creștină, și că se prevestesc zările unei alte epoci, este nu pentru că Biserica n'ar fi același izvor gălgâitor de har, ca la începuturile creștinismului, ci pentru că noi — slujitori și credincioși — ne-am arătat mai slabi, mai neputincioși și am acoperit revărsările luminii de sus cu lespede de întunecat a păcatului. Căci precum o sticlă murdară nu lasă să treacă lumina clară a soarelui, așa sufletul împătimit slavei lumești și voei diavolești nu poate fi transparent luminii harice. Cine ar fi însă nebunul care ar nea existența soarelui, pentru că nu-l vede de nori? Și totuși această este nebunia celor ce mărturisesc cu gândul, cuvântul sau nevedința faptei că Biserica și-a pierdut puterile harice, pentru că nu le văd de aburii păcatelor.

Harul e invizibil, lucrarea lui e tainică, ascunsă în adâncurile sufletului. Pușini sunt cei-l fac vizibil în transfigurare taborică, așa cum l-au trăit sfinții părinți: aceștia sunt spre mărturie veacurilor. Totuși și azi — mărturie a vieții zilnice — harul e simțit ca lucrător de cei curați cu inima și smeriți cu cugetul, cari plâng și insetează după dragostea lui Hristos. Serafim de Sarov îi spune aceluiaș nobil rus: «Nu gândi că eu sunt călugăr, iar dragostea ta om din lume! Dumnezeu caută la credință și ascultă în același chip și pe călugăr, și pe mirean dacă-s credincioși și răspund

dragostei Sale. Toate-s cu puțință celui ce crede...» Astfel de inimi simple, care se simțeau sălășuite întru dragostea lui Hristos, se găsesc și azi. Rare, dar se găsesc, fie între slujitori, fie între credincioși. Se simte însă nevoia unei ofensive mai largi, nu atât de sporadice și individuale: să plutească în atmosfera spirituală a neamului rodnicia aceasta a harului. Pentru aceasta slujitorii altarului trebuie să pornească cu mai mult entuziasm și mai multă smerenie pe căile vieții harice. Aceasta întâi, și pe urmă toate celelalte, cari «se vor apăoa», după însuși cuvântul Mântuitorului. Căci nedumeririle și rătăcirile sufletului contemporan, fășnite din abisurile de dor ale setei lui de spiritualitate, nu pot fi umplute, nici satisfăcute numai cu teorii sau argumente filosofice, nici cu tradiționalism formal, — ci la acestea trebuie adăogete cascadele de lumină ale vieții harice.

El vrea să pipăie, să vadă harul și apoi să-l soarbă cu buze de sete din isvorul, din potirul sfintei Biserici. Cine ar putea cuprinde în cuvânt entuziasmul, flacăra ce mistue pe convertiții vieții harice. Și convertiții în acest sens pot fi și creștinii «formaliști». Pe culmile Taberului este limanul tuturor neliniștilor și disperărilor umane, fericitorul popas al desăvârșirii creștine.

Zefirul, mișcând corolele florilor, umple văzduhul de mireasmă binecuvântată. Duhul suflă lin peste grădina sufletelor noastre. Lucratu-ne-am ogorul, ca mireasma harică a rodniciei duhovnicești să umple atmosfera spirituală a țării? Este chinuitoarea întrebare care trebuie să ne preocupe permanent, căci de ea depinde nu soarta Bisericii, — ci cărarea mântuirii noastre și a tuturor celor se poticnesc. Dar asupra raportului dintre preoție și viața harică, se cuvine să poposim mai îndelung.

N. Mladin

De imitat. Locuitorii aparținând comunelor din notariatul cercual Săcășeni, județul Sălaj, și prefecturei plasei Suporul de jos, au renunțat la plata căruțelor ce le-au fost rechiziționate în folosul inzeștrării armatei.

Preotul și sănătatea poporului

Asistența preventivă

VIII

Cum spuneam mai înainte, asistența preventivă luptă pentru ocultura primordiilor de îmbolnăvire a omului: o acțiune de cea mai mare însemnătate pentru păstrarea sănătății. Pentru că, chiar dacă știința medicală de azi poate vindeca aproape toate cazurile de boală, totuși boala, de cele mai multe ori, odată intrată în trup, lasă urme primejdioase sau înlesnește alte boale și complicații.

De aceea, spre a curma răul chiar dela izvoarele lui, spre a veni cu folos în apărarea sănătății poporului, concomitent cu asistența curativă trebuie să se înceapă o mare ofensivă de asistență preventivă la sate, la care să-și dea mână de ajutor toate organele competente. Căci, de bună seamă, problema aceasta întrece puterile singure ale preotului. Totuși preotul poate fi de cel mai mare ajutor în privința aceasta, pentru că nimeni ca preotul, nici chiar medicul, n'are atâtea ocazii de lucru în ofensiva sanitară preventivă. Iar succesul lui e cu totul asigurat de încrederea pe care o inspiră autoritatea misiunii lui duhovnicești. Putem spune că nimeni nu poate pătrunde în sufletul poporului decât pe ușa pe care intră preotul și pe care numai el poate să o deschidă și altora, medicului, de pildă.

Iată avantajul care-l are preotul în lucrul lui sanitar. Acum să încercăm a arăta cum trebuie să se folosească preotul de această poziție favorabilă în lupta lui sanitară preventivă de care ne ocupăm acum. Cu alte cuvinte, să vedem cum ar putea lucra preotul pentru asistența preventivă în mijlocul poporului.

Dela început vom repeta că esențialul în asistența preventivă la sate este luminarea sătenilor asupra importanței regulilor de igienă și apărare contra boalelor. Luminarea aceasta se poate face atât asupra mulțimii, cât și asupra individului, după împrejurări. Deci preotul va avea în vedere aceste două cazuri de asistență preventivă colectivă și individuală. Să le luăm pe rând.

Pentru lucrarea de luminare a poporului asupra chestiunilor de igienă elementară și de prevenire a bolilor de tot felul, preotul are ocazii multe și potrivite. Și, cunoscând bine viața sătenilor săi, preotul va ataca mai insistent acele obiceiuri rele și neigienice de care se conduc, lămurind prin predici ocazionale și conferințe primejdioase de îmbolnăvire care îi pândesc mai mult.

Chestiunile de luminare a poporului asupra igienei preventive se pot grupa după diferitele ocazii ale lucrului său pastoral și duhovnicesc, când preotul are în jurul lui un grup mai mic sau mai mare de credincioși. Astfel, în cuvântările funebre dela înmormântări, preotul poate ataca și o chestiune de igienă sau medicină preventivă, pornind dela boala celui răposat. Și ocazia aceasta e cu atât mai bine venită când cel răposat a murit cu zile din pricină că nu s'a încrezut în medic, sau n'a ținut prescripțiile medicale, sau pentru că a căutat să se lecuiească cu descântece și leacuri băbești. Preotul trebuie să se intereseze bine de mersul boalei, de tratamentul și cauzele morții răposatului, spre a găsi vina neștiinței, a superstiției, sau a neîncrederii în medic și a o desvelii.

În felul acesta cuvântul de luminare al preotului, întărit de exemplul celui răposat, va avea o deosebită putere asupra adunării, trezind-o și hotărând-o să se lapede de superstiții și să apeleze la ajutorul medicilor. De asemenea preotul va avea grijă să lămuiească poporul atunci când cel răposat a murit în spital sau sub îngrijirea medicului. El va arăta că nu din vina spitalului a murit omul, ci tocmai din vina celor de lângă el, cari nu l-au dus din vreme la medic sau la spital, sau din cauză că boala a fost incurabilă.

Partea de luminare igienică și sanitară se poate împleți cu partea de luminare duhovnicească în predica funebră. Ba aceste două părți se pot

* FOIȘOARA *

Problema românească din ținuturile secuizate și Biserica ortodoxă

(1) de Prot. AUREL NISTOR

„Și oile mele se împrăștiară din lipsă de păstor și ajunseră de mănecarea tuturor fiarelor sălbatice și se reslătiră. Și rătăciră oile mele pe toți munții și pe toate dealurile înalte și se risipiră oile pe fața pământului fără să aibă cine le căuta și cine le îngrijii”.

Ezechil 34, — 5, 6.

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ*)

Am ales aceste cuvinte ale profetului ca motto, pentru că ele oglindesc fidel situația multor români, din aceste ținuturi, smulși dela sânul cald al neamului nostru și îngroșând șirurile altor nații și altor credințe. Știm că-i mare numărul lor, și de șapte veacuri curge procesul de sângereare a neamului nostru „bătându-se păstorul și risipindu-se turma”.

Tratând tema: „Problema românească din ținuturile secuizate și Biserica ortodoxă” nu voiesc să mă opresc asupra datelor istorice și nici să-i dau un caracter de teorie științifică.

Tema nu este altceva decât un strigăt de chemare la muncă, strigăt ieșit din realități trăite și adânc simțite.

Problema e cu mult prea mare, prea complicată, și prea grea ca să poată fi rezolvată în timp scurt și de câțiva oameni. În același timp avem credința hotărâtă, că o vom putea duce la bun slârșit cu ajutorul lui Dumnezeu și pornind solidar la luptă și la muncă, după cuvintele evanghelistului Marcu Cap. 11, 23: „Oricine va zice acestui munte ridică-te și te aruncă în mare și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ce spune se va face, fi-va lui orice va zice”. Aceste cuvinte evanghelice le avem permanent înaintea ochilor toți, pe care soarta ne-a așezat în aceste ținuturi și care de zeci de ani ne

*) Conferința ținută în adunarea secției „Andrei Șaguna” la 15 Iunie 1939 în Odorhei.

frământăm cu problema românească din aceste părți. Atât de mult ne-am identificat cu ea, încât o simțim, cum ne urmărește ori unde am fi și orice am face, devenind o parte integrantă a ființei noastre și respirându-o permanent parecă și prin pori. Fiecare izbândă, și sunt multe și dese, ne face să uităm toate greutățile și piedecile, venite dela oameni, și aducem slavă lui Dumnezeu, convinși fiind că mâna lui a lucrat și a făcut de multe ori minunea, de a ne da rezultate nebănuite acolo unde nici nu ne așteptam.

Acest început modest ne obligă la continuarea muncii cu înzecite puteri. Până acum am avut prima etapă de lucru: tatonarea terenului, pregătirea planului de lucru și începerea primelor lucrări.

Acum începe a doua etapă a intrării în miezul problemei cu puteri unite și cu colaborarea tuturor, a localnicilor precum și a întregii țări, de sus până jos și fără deosebire, preoți și mireni, deopotrivă.

Pentru ajungerea acestui scop e necesară cunoașterea bine a problemei și fixarea soluțiilor imediate, practice și realizabile.

De acest lucru ne-au convins următoarele constatări:

1. Avem mulți și valoroși cercetători ai problemei românești din ținutul secuizat, care au luminat multe aspecte ale problemei, din diferitele laturi ale ei, și care s'au dovedit de bun cunoșcători ai trecutului ei. Cu toate acestea ne trăind-o, mulți nu pot da nici o soluție practică și imediat realizabilă.

2. În același timp ori de câteori s'a dat ocazia de a face problema cunoscută, încălzind inimile, opinia publică imediat a reacționat, cu o căldură și intensitate peste așteptări.

3. Problema românească în prima linie este o problemă de credință, suprapunându-se și identificându-se. De aceea rezolvarea ei se va face în prima linie prin Biserica, cu sprijinul celorlalte autorități de stat, județ și comună, în special al Administrației, Școlii, Serviciului social, Străzii Țării și premilitarilor.

4. În același timp Biserica trebuie să pregătească terenul acestor instituții și autorități, în toate domeniile activității obștești.

5. Problema românească din ținutul secuizat, trebuie să ajungă o problemă de stat, întrucât ea nu e de interes local, ci general și național. Ca să fie cunoscută ca atare, ea trebuie bine cunoscută din toate laturile și în toate aspectele.

6. Problema românească din cele patru județe secuizate, nu este la fel; ea diferă dela județ la județ; chiar în același județ diferă dela o regiune la alta, uneori dela sat la sat.

În urma acestor constatări prima cerință este, ca oricine vrea să activeze în această problemă, să caute mai întâi să o cunoască de aproape și apoi să o îmbrățișeze cu dragoste și pasiune.

Onorată adunare generală,

Ținutul secuizat cuprinde 4 județe și anume:

1. Județul Treiscaune cu 144.934 locuitori
2. „ Odorhei „ 139.306 „
3. „ Ciuc „ 158.970 „
4. și o parte a Murăș., „ 313.250 „

conform buletinului demografic al României Nr. 4 din Aprilie 1939.

Românii din ținutul secuizat se pot împărți în trei categorii:

1. Cari și-au păstrat credința, limba, portul și obiceiurile;
2. Cari și-au păstrat credința și conștiința națională, dar cari și-au pierdut limba și celelalte comori sufletești și naționale;
3. Cari s'au înstrăinat cu totul și de credință, și de neam, și cari deși sunt de origine etnică română, se consideră de secui.

Pentru a ne putea da seama de situația grea a românismului, precum și de enormele pierderi suferite în decursul vremurilor, voi arăta starea neamului nostru din județul Treiscaune, unde ne-am păstrat relativ mai bine.

Din aproape 145.000 locuitori ai județului se consideră azi de români aproximativ vreo 29.500, deci 20%. Din aceștia și-au păstrat limba și celelalte comori sufletești vreo 9500, deci de abia 30%, împărțiți în 6 comune pur românești (5 la granița județului Brașov și 1 a județului Bacău din Moldova) și 12 comune mixte (situate 3

bine ajută una pe alta prin comparația dintre păcat și boală. În felul acesta cuvântarea funebră devine pentru preot o puternică armă de luptă duhovnicească și sanitară, care până acum a fost prea puțin folosită, neglijându-se cu totul latura sanitară.

Taina nunții este alt bun prilej de luminare duhovnicească și sanitară în același timp. De obicei vine lume multă la biserică să întovărășească pe tinerii miri. În cuvântarea ocazională dela sfârșitul săvârșirii sfintei taine, are potrivit prilej să dea lămuriri duhovnicești și sanitare pentru viața de familie. Și sânt multe de spus în privința aceasta. Dar se va stăruși mai ales asupra grozavului păcat al lepădării de prunci. Trebuie arătat că avortul e o crimă pedepsită de Dumnezeu și de legile țării.

Tot cu această ocazie va putea vorbi preotul ceva despre creșterea copiilor din punct de vedere creștin și sanitar, relevând importanța regulilor de igienă. De sigur că despre chestiunile acestea va vorbi în general, cu această ocazie, îndemnând pe enoriași ca la orice ocazie să ceară sfaturile dnei preotese sau ale dnei învățătoare.

Toate aceste sfaturi și îndemnuri sanitare nu sunt deloc deplasate în cuvântările preotului dela cununile religioase.

La botez de asemenea preotul e bine să stea de vorbă cu cei de față și în deosebi cu moașa, interesându-se de starea lăuzei și dând câteva sfaturi de igienă și de tratament medical, potrivite cu împrejurările.

În predicile duminicale preotul trebuie, din când în când, să trateze anumite chestiuni de igienă și medicină socială preventivă despre care n'are ocazie să vorbească în împrejurările arătate mai sus. De pildă aci poate vorbi despre regulile de profilaxie generală și despre apărarea contra tuberculozei și a boalelor venerice. Aceste chestiuni de igienă preventivă se pot broda pe marginea unui evanghelic potrivit. De pildă pornind dela moartea ficei lui Iair se poate vorbi ușor despre stările sociale și sanitare nenorocite cari fac să moară la noi, cu zile, atâția oameni, mai ales la sate. Iar în legătură cu cei 10 leproși se poate vorbi despre grozăvia bolilor sociale.

Tot în dumineci și sărbători, la sfârșitul sfintei liturghii, preotul își poate îndemna enoriașii să adune plante de leac, arătând vremea potrivită și felul cum trebuie uscate și folosite lor.

În felul acesta preotul poate desfășura o metodică și rodnică lucrare de asistență medicală preventivă asupra întregii colectivități sătești. La aceste ocazii de lucru, înșirate mai sus, mai adaogăm și prilejul cercurilor preoțești, când e foarte potrivit să se trateze înaintea poporului și câte o chestiune sanitară în legătură cu o pericopă evanghelică. Și nu va fi niciodată prea mult spus, dacă se repetă tratarea unei astfel de chestiuni.

Acum să vedem cazurile de lucru pentru asistența preventivă individuală. Misiunea lui duhovnicească de mijlocitor al oamenilor înaintea lui Dumnezeu, de învățător și părinte sufletesc al lor, cheamă pe preot zilnic prin casele enoriașilor săi. El are sub ochi întreaga desfășurare a vieții săteanului din copilărie până la bătrânețe. Și ce n'are ocazie să vadă, aude dela alții. Încât nimic nu-i rămâne preotului necunoscut. El știe toate obiceiurile și superstițiile enoriașilor săi, cunoaște starea sănătății lor și boalele care îi macină, ignoranța care-i duce la prăpastie, sărăcia și vrăjile, neîncrederea în medic și inconștiența care îi face pe mulți să putrezească înainte de vreme.

Inima lui, de om și de părinte, se umple mereu de durere și de milă.

Dar mila și durerea nu ajută nimic, dacă ele nu duc la fapta samarineană a dragostei creștine. Și pentru că sântem la capitolul asistenței medicale preventive individuale, preotul trebuie să-și arate mila silindu-se cu orice ocazie să lumineze și să lămurească pe săteni asupra regulilor de viață igienică, combătând relele obiceiuri și apucături dăunătoare sănătății. Să pornească totdeauna dela caz concret, căci preotul înfălnește destule cazuri prin casele sătenilor. De pildă găsește un aer stricat cu mirosuri grele. Îndată să ceară deschiderea ferestrelor, apoi va arăta valoarea aerului proaspăt și a camerelor luminate și aerisite.

Lecția aceasta ținând-o în toate casele în care intră și chiar repetând-o,

Sub înaltul patronaj al M. Sale Regelui Carol II se va ține la Cluj, în zilele de 9—11 Septembrie 1939, adunarea generală a Asociațiunii culturale «Astra».

Cu acest prilej se vor face mari manifestații artistice și culturale: corțegii etnografice, defilarea Șoimilor Carpaților, reprezentații de gală în teatrul național, conferințe și dări de seamă, alcătuite de fruntașii vieții publice din această țară.

Va fi una dintre cele mai strălucite adunări ale vechei și viguroasei Asociațiuni.

preotul va reuși să obișnuiască pe săteni să deschidă mai des ferestrele.

Altădată va vorbi preotul celor din casa în care a tost chemat, despre igiena îmbrăcămintei și a hranei, a lăuzei și a creșterii copiilor. Iar găsim un bolnav în casă, va da sfaturile necesare pentru a împiedeca vreo molipsire sau complicație a boalei. Va combate cu orice prilej neîncrederea în medic și folosirea leacurilor băbești. Va îndemna să se adune plante de leac și să se apeleze oricând, pentru orice caz de boală, cel puțin la preot sau la învățător, dacă nu e posibil ca apelul să se facă direct medicului.

Imprăștiind astfel, în toate zilele, lumina și îndemnul bun, în sufletele enoriașilor săi, preotul va realiza pe încetul o mare operă de asistență preventivă la sate. Asistența preventivă colectivă va fi întărită și aprofundată de asistența preventivă individuală, completându-se una pe alta în același timp. Sănătatea sătenilor va avea neșpus de mult de câștigat pe urma acestei binecuvântate străduințe a preotului.

O conștiința nouă a valorii umane se va aprinde pe încetul în sufletul săteanului, ridicându-l din starea decăzută uneori până la o inconștiență. Și știind să se prețuiască pe sine, va ajunge să-și cunoască și menirea lui înaltă pe care i-a rânduit-o bunul Dumnezeu în lume. Și astfel, opera de asistență sanitară la sate devine în același timp o măreață operă de înălțare sufletească a țărânelor noastre.

Pr. Nicolae Vonica

Odată, și acum. — Sufletul meu, mânat de amintiri, poposește cu plăcere odihnițoare în preajma dascălilor copilăriei mele. Un sentiment plin de recunoștință îmi inundă întreaga ființă. Astăzi unii sânt pensionarii statului; alții sânt pensionarii odihnei celei veșnice, pe care Părintele li-a dăruit-o ca răsplătă bine meritată pentru munca și pentru credința lor. Acești dascăli, ca toți învățătorii de aici din Ardeal, au ieșit din școala bisericii, așa că s'au ridicat cu temeinice cunoașteri din Sf. Scriptură, cu îndemnare pentru strana biserică, cu dragoste pentru copiii satelor românești și cu multă putere de muncă.

Școala noastră era o fică a Bisericii, căci nu înzadar se spune că: «Începutul înțelepciunii este temerea de Dumnezeu».

Duhul acesta, miresmuit cu bună-tate, se desprindea din catedra dascălilor de demult. Pedagogia lor, era inspirată de dragoste multă pentru copiii satului. Sufletul lor s'a dăruit dela catedră, iar astăzi satul, care s'a împărțit din școala lor, poate reconstitui viața și strădanile lor. S'au dăruit creștinește. De câte ori amintirile îi recheamă, îi văd în strana bisericii: Sub conducerea lor, în fiecare Duminică, copiii din cele șase clase primare dădeau răspunsurile la sf. liturghie...

Erau dascăli noștri prietenii preoților. Se respectau prin dragoste și nici când nu-și disputau întâietatea unii asupra celorlalți.

Ne bucurăm că vremurile pe care le trăim, au adus satelor noastre împăcare rodnică a conducătorilor în cadrul Serviciului social.

Liniștea aceasta este un dar pe care Hristos, Domnul păcii, îl trimite pentru biserică sa poporului românesc.

Să ne rugăm Domnului să ni-L țină pe M. SA REGELE, Ctitorul acestor vremi mari și rodnice pentru slava neamului. — Pr. Gheorghe Șerbu-Satulung-Brașov.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

la granița Brașovului iar 9 în graniță cu județele Buzău și Putna).

Restul de 20.000 și-au păstrat credința și conștiința, că sânt români, dar cari și-au uitat limba maternă românească și și-au pierdut celelalte comori sufletesti. Ei sânt așezați în 88 de comune.

Pierduți pentru biserică și neam se află cel puțin 50.000 români, cari se consideră de secui, deși poartă nume românești ca: Dragomir, Bariș, Creangă, Crainic, Mircea, Oprea, Sârbu, Raduly, Lungu, Trîmfuș, Dobrița, Duca, Coman, Pasca, Hanco, Borbat, Bocor, Stoica, Olah, Bogat, Moldovan, Bogdan, Raduș, Gurgui, Luca, Dobra, Todor, Bacs, Berszan, Dumitraș, Săfta, Ursui, Daragăș etc.

Îi arată ca români atât fizicul exterior, cât și structura lor sufletească. Mai recent citim în broșura dlui Dr. Petru Râmneanu: „Cercetări asupra originii etnice a populației din sud-estul Transilvaniei pe baza compoziției serologice a sângelui”, următoarele concluzii, pe urma analizei sângelui alor 20.092 de oameni din cele 4 județe secuizate:

„1. Proporțiile grupelor sangvine ale românilor din sud-estul Transilvaniei sânt intermediare între ale românilor transilvăneni și ale românilor moldoveni. Statistic nu diferă de acestea.

2. Săcuții din județele Ciuc, Odorhei și Treiscaune, general au aceeași origine etno-antropologică ca și români. Rezultatele obținute în 26 comune au câmpul de variație mai mare decât cel observat la români, influința neamurilor străine asupra fodelui daco-roman fiind mai accentuată.

În partea centrală a județului Odorhei, datorită așezării unguirilor-săcuți într'un grup mai compact, influința mongoloidă este evidentă: în unele comune d. ex. Lueta compoziția sangvină se apropie de a unguirilor din alte regiuni.

Nu există asemănare între proporțiile grupelor sangvine ale românilor cari vorbesc limba maghiară și între ale unguirilor, bulgarilor și finilor.

3. Ungurii din județul Mureș au aproape aceeași compoziție sangvină ca și unguirii dela Debrețin sau din sudul Ungariei. Au însă proprietatea europeană mai ur-

cată, iar pe cea asiatică mai scăzută decât aceștia demonstrându-se astfel urma puternică a stocului de români maghiarizați. Cercetările din această regiune se bazează pe un număr mic de analize.”

Dacă ne cugetăm că această situație dureroasă pentru români e atât de gravă în județul Treiscaune, care e mai apropiat de județul Brașov și de Vechiul regat și care a păstrat legături vii și continue cu acestea, ne dăm seama ce situație va fi în celelalte județe mai îndepărtate de puternicele vetre românești! Absorbirea acestor români în masa secuiască s'a făcut mai întâi prin smulgerea din ocrotitoarele brațe ale strămoșeștii noastre Biserici ortodoxe și naționale.

„Bate-voi păstorul și se va risipi turma”.

O dovadă despre puterea și valoarea credinței strămoșești în apărarea patrimoniului național românesc ne dă și o broșură maghiară tipărită cu mult înainte de război cu titlul: „A gör. kel. vallás és a Székelynép”; adică „Religia greco-orientală, (ortodoxă) și secuimea” de Dr. Ferencz Géza. Broșura cuprinde conferința ținută în Arad la adunarea generală a căminului secuiesc arădan de susnumitul, care pe atunci era deputat în camera deputaților dela Budapesta, și care mai târziu a ajuns membru al senatului românesc și care de prezent practică avocatura în Aita-mare, județul Treiscaune.

Conferința a fost lucrată pentru a da răspuns la unul din cele 3 puncte puse la ordinea zilei a acelei adunări secuiești la punctul: „Ce și cum să activăm ca între noi adevă în sânul ramurei secuiești, pe lângă cultivarea originii comune, să întărim conștiința de rasă și de neam”. Acolo se spune: „Un singur canal există care cu o consecvență tenace produce sângerarea conștiinței noastre naționale și acest canal este religia ortodoxă. Spre această primejdie caut să îndrept privire fraților mei secui! O fac aceasta nu pentru latura dogmatică a credinței, ci pentru caracterul ei național. Religia ortodoxă nu dobândește numai credincioși prin fiecare credincios singuratic, ci în același timp rupe o ramură sănătoasă de pe trunchiul viu al maghiarimei.” E de notorietate publică și istorică faptul, că bisericile ortodoxe s'au organizat pretutindeni deosebit și pe bază națională. Principiul lor de

bază este, că Biserica nu poate avea un singur cap văzut, în care să se concentreze întreaga putere eclesiască, pentru că însuși întemeietorul ei a îndreptățit fără excepție pe fiecare dintre cei 12 apostoli ca să exerciteze puterea bisericii.

Administrația bisericii este deci în fiecare țară independentă, cu desăvârșire independentă una de alta. Unitar e între ele numai partea dogmatică, adică credința, dar limba este limba popoarelor. Strânsa legătură cu organismul politic a avut de consecință faptul, că pe teritoriul fiecărei puteri de stat s'a organizat câte o biserică ortodoxă națională care a ținut cont de particularitățile acelei națiuni stăpânitoare.

O singură dureroasă excepție o formează, în întreg universul, Ungaria, unde se află 190.000 ortodocși cari cunosc limba maghiară și că se află 31.833 suflete ortodoxe cari au ca limbă maternă pe cea maghiară și cari trăiesc în secuime.”

Și mai departe:

„Constatăm ca fapt dureros, că vechii credincioși și bisericile ortodoxe maghiare au fost puse sub jurisdicțiunea Bisericii naționale române; preoții acestei biserici, de naționalitate română, cu succese când mai mari când mai mici, sechestrează limba liturgică maghiară, iar autoritatea superioară, biserică română, conduce, administrează și controlează școlile confessionale bisericiești, averile lor bisericiești. Vedem în zilele noastre că în comune curat maghiare se destinează de păstori sufletești și de învățători de naționalitate română, popi și dascăli (cântăreți) cari deabia înțeleg limba poporului și cari sânt saturați de idei și tendințe naționale românești și cari, instrumentele religiei și întreaga putere a credinței n'o folosesc pentru creșterea sentimentului religios, ci ca să desbrace pe unguirii ajunși sub păstorirea lor de întreaga lor ființă etnică și conștiința națională și să-i transforme în români curați.

Cu durere constatăm, că acest lucru de cele mai multeori le și reușește. Așa se vede, că acea putere irezistibilă, care e ascunsă în credință, e mai puternică și decât conștiința națională.”

Ostilitățile între Germania și Polonia au început

Toate eforturile de-a rezolva pe cale pașnică chestiunea Danzigului, din nefericire au eșuat. Atât Germania, cât și Polonia au rămas pe poziția lor intransigentă.

Așa fiind, Germania s'a decis să rezolve cu forța armată chestiunea. În ziua de 1 Septembrie Danzigul și-a declarat alipirea la Germania. Armata germană a început operațiunile sale la granița polonă în dimineața aceleiași zile. La ora 11 din zi, dl Hitler a rostit în fața Reichstagului convocat urgent o cuvântare anunțând că e decis să rezolve pe calea armelor diferențele cu Polonia.

În cursul zilei de Vineri, 1 Sept., aviația germană a bombardat diferite orașe și aeroporturi polone, iar armata terestră ar fi pătruns prin câteva locuri pe teritoriul polon.

Tot în aceeași zi Anglia și Franța au declarat mobilizarea generală. Pe Vineri pentru ora 18 a fost convocat parlamentul englez, iar pe Sâmbătă cel francez. Hotărârile istorice se vor lua după toată probabilitatea în cursul zilei de Sâmbătă, 2 Septembrie.

Cu toată grava involburare ce s'a produs, să nu încetăm a nădăjdui în Dumnezeu și a-L ruga să nu lase a se înțeși ostilitățile prea mult.

Nici în ora 12 nu e prea târziu să vină la gânduri mai bune cugetul conducătorilor de popoare.

INFORMAȚIUNI

Sfatul căminului cultural s'a constituit, zilele aceste, și în Sibiu. Președinte a fost ales dl S. Teșosu, vicepreședinte L. Ionaș, I. Bradu secretar, I. Isac casier; în comitet: administrator Miron, prof. Cosma, I. Ciolan, N. Martin, T. Popovici, Gh. Maior, I. Isaicu, L. Cioran, Dr. M. Velici, Dr. D. Stăniloae, I. Popa, I. Sandu, ing. Gh. Brânduș, Dr. V. Bilegan, L. Bologa, I. Cioran. — La secția pentru cultura sănătății au fost aleși: Dr. I. Sturza președinte, membri Dr. Lupaș, Dr. Stuparu, Dr. C. Banu și Dr. N. Comșa junior. — Secția educației fizice: L. Mandocea, O. Stoica, A. Jojea, dnele Cristea și Meleca. — La secția pentru cultura muncii: dl V. Mozoiu; la secția edilitară ing. Brânduș; la secția muzicală T. Popovici; la secția șezătorilor dl N. Băilă, și la sfatul de împăciuire dl Dr. V. Belegan prim-președinte al tribunalului.

La începutul lunii Septembrie 1939 se va întruni la sediul Ministerului pentru minorități, comisiunea mixtă însărcinată cu examinarea litigiilor dintre biserica romanică din Transilvania și stat în vederea unei soluțiuni transacționale. Din comisiune fac parte, ca reprezentanți ai statului, dnii: Dr. Lucian Borcea, decan al baroului de Sibiu și Dr. I. Garoiu, decan al baroului de Brașov. Din partea bisericii romanică au fost desemnați dnii: Dr. Durcovici, vicarul arseiepiscopiei catolice de București și Dr. Elemér Gyárfás, avocat. Secretar al comisiunii este dl prof. univ. Dr. Iacob Lazăr.

Congres în Sibiu. Vineri și Sâmbătă, în 8 și 9 Septembrie 1939, se întrunește, la Sibiu, congresul Asociației învățătorilor din România. Vor asista la congres dnii miniștri P. Andrei și Ţoni. Se va desfășura, la acest congres, un bogat program. După serviciul religios, săvârșit de I. P. S. mitropolit Nicolae al Ardealului și de clerul catedralei, în ziua primă, la ora 10 și jum., și după ridicarea pavilionului național, urmează: defilarea congresiștilor pe ținuturi, ședința festivă cu discursul dlor miniștri în sala pavilionului dela Târgul de mostre, apoi masa și excursiuni, ear seara concertul corurilor ță-

rănești. În ziua următoare: ședința congresului general, în aceeași sală, la ora 10; d. a. la ora 4 ședința se continuă în sala prefecturii județului în prezența delegaților oficiali ai secțiilor județene. Se vor face, în ziua aceasta, excursiuni în comunele învecinate: Rășinari, Avrig și Săliște.

Măsură potrivită. Consiliul comunal din Istanbul a interzis practicarea meseriei de precizarea viitorului cu diferite păsări sau alte vietăți dresate, care la comandă trag din cutie plicurile cu textul „viitorului”. Mulți vagabonzi și-au găsit în această meserie o existență frumușică, ear în ultimii ani numărul lor s'a mărit într'atât, încât străzile Instambulului erau pline de astfel de gherete cu păsări dresate, fapt ce a determinat consiliul comunal la luarea unor măsuri drastice pentru desființarea lor, — ceea ce va trebui să se facă și la noi!

Mulțămită

Familia Nistor exprimă pe această cale cele mai vii și adânc simțite mulțămiri tuturor cari au luat parte la marea ei durere din tristul prilej al pierderii bunei lor mame, văd. Elena D. Nistor.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 3 Septembrie 1939, va predica părintele protopop Em. Cioran.

Primăria Municipiului Sibiu apelează din nou la populația sibiană, cu rugămintea să respecte întru toate măsurile luate în privința circulației pe străzile municipiului, dând cea mai mare atenție liniilor de trecere fixate în locurile mai aglomerate, pentru a preveni eventuale accidente de circulație. Se atrage, în același timp, atenția cetățenilor asupra sancțiunilor cuprinse în ordonanța primăriei, (din 15 Mai 1939, Nr. 5390), relativ la circulație. — Este în interesul publicului să nu se expună neplăcerilor și sancțiunilor ce ar putea suferi nerespectând măsurile luate de primărie.

CARTI ȘI REVISTE

Revista Teologică. Organ pentru știința și viața bisericească, apare lunar, sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260 lei. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. Redactor: prof. Dr. Grigorie T. Marcu — Numărul pe Septembrie 1939 cuprinde: Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: Serviciul Social sub semnul Crucii. Nicolae Mladin: Renașterea gnosticului. Prof. Dr. Nicolae Neaga: Ecclesiastul (Scurte note explicative). Prof. M. Neagu: Predică ocazională. Pr. I. Chioaru și Dr. Grigorie T. Marcu: Mișcarea literară: Perihoreza în dogmatică. Teologie și preoție. Starea religioasă din Germania de după război. Anuarul XV (1939) al Academiei teologice „Andreiane” ortodoxe române din Sibiu. Predica în evul mediu. Dumnezeu este lumină. Secta baptistă în România. Gr. T. M., N. Iorga și T. S.: Note și informații: † P. Sf. Ipolit Vorobchievici Rădăuțeanu. Și biserica unită? Vrem școli confesionale. Nu statul, ci Biserica este proprietara localurilor fostelor școli confesionale. Restaurarea sf. mănăstiri ortodoxe dela Porumbacu. Un dar patriarhal pentru românii ortodocși din Săcuime. „Păstorul ortodox”. „Viața adevărată”. Conferirea doctoratului de Lambeth. O româncă ortodoxă doctor în teologie a universității din Oxford. Mărunte.

Au apărut următoarele compoziții muzicale de Timotei Popovici:

1. Cântările liturgiei

pentru voci mixte
ediție nouă primenită și îmbogățită. Un exemplar legat frumos Lei 200.—

2. Cântările liturgiei

pentru 3 voci egale
ediția V-a. Un exemplar legat frumos Lei 100.—
De vânzare la Librăria Arhidiecezană Sibiu

Nr. 900/1939

(68) 1—3

Concurs

Publicăm din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei **Sohodol**, biserica veche, de cl. I-a, protopopiatul Bran.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Valarul dela stat.
2. Venitele stolare, aprobate de Venerabilul Consiliu arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544/1929.

Cererea de concurs, provăzută cu provăzută cu toate documentele necesare și cu autorizația de a candida dela Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se va înainta în termen oficiului protopopesc Bran, iar concurenții se vor prezenta în parohie, în vreo Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptmăritor.

Zărnești, jud. Brașov, 24 August 1939.

Vasile Stoicanea
protopop

Nr. 344/1939

(69) 1—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de paroh în parohia de clasa II-a **Almaș-Seliște**, cu filia **Brașeu**, din protopopiatul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Folosirea cimitirului și curtea bisericii.
3. Birul parohial în bucate, câte 20 litri porumb sfărâmat, sau 10 litri grâu dela fiecare număr de casă. Câte 10 case din fiecare comună rămân pentru cantor și crâznic.
4. Lemne de foc din pădurea expropriată, cât pentru 10 fumuri.
5. Venitele stolare obișnuite în tract.

Cererile de concurs, și aprobarea dela Consiliu arhiepiscopesc de a candida, se vor înainta în termen oficiului protopopesc, ear concurenții se vor prezenta în parohie, cu avizul protopopului, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Dobra, la 28 August 1939.

Oficiul protopopesc:

Iosif Morariu
protopop

Nr. 240—1939

(71) 1—3

Concurs repetit

La ordinul Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 8647—1939, pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Ațel**, protopopiatul Târnava mare, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu dependențe în stare foarte bună.
3. Sesiune parohială 14 jugăre, arător și fânaș, de calitate bună.
4. 1/4 jugăr grădină.
5. Circa 2 stânjini lemne de foc dela primăria comunală, făcutul și adusul lemnelor privește pe preot.
6. Una zi clacă dela fiecare familie în cazul când preotul lucrează seslunea parohială în regie.
7. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, cu toate documentele și cu încuviințarea specială a Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc, în termenul indicat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserica, spre a se face cunoscuți parohienilor.

Dumbrăveni, la 31 August 1939.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Dragolea
protopop

Nr. 80/1939

(70) 1—1

Publicare de licitare

Parohia ortodoxă română Ucea de sus, județul Făgăraș, dă în licitație publică, în 14 Septembrie 1939, ora 11 a. m., cu oferte închise, în localul primăriei comunale reînnoirea bisericii, conform planului și devizului estimativ. În caz de nereușită, licitația se va ține în 17 Septembrie 1939 în același local.

Ofertele se vor face pentru întreaga lucrare prevăzută în deviz. În toamna aceasta se va face acoperiș nou cu țiglă nouă, finichiau pe turn, reparația părca-nelor la turn, zugrăvitul bisericii în exterior și tencuirea turnului în interior. Lucrările interne: galeria în beton armat, pardoseala în biserică împreună cu tâmplăria se vor continua în primăvară. Parohia contribuie cu materialul necesar, și își rezervă dreptul de a alege dintre ofertanți.

Planul și devizul pot fi văzute în fiecare zi la oficiul parohial din Ucea de sus. Parohia nu plătește nimănui spesele de deplasare.

Ucea de sus, 25 August 1939.

Pr. Ioan Bursu
paroh

Ioan Vernea
epitrop

Nr. 352/1936

(64) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Nădăștia-superioară**, cu filia **Hășdat**, din protopopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. 4 jug. 1316 st. p. sesiune parohială.
2. 15 litri grâu și 13 litri porumb dela fiecare fum.
3. Stola obișnuită.
4. Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererea de concurs și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înțelegere cu consiliul parohial.

Hunedoara, 30 Iulie 1939.

Nicolae Suciu
protopop

Citiți, sprijiniți și respândiți ziarul

Telegraful Român

Nr. 225/1939

(63) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clase III-a **Cherghes**, cu filia **Popești**, din protopopiatul Devel, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință parohială nouă.
3. Folosința cimitirelor din materă și filie.
4. Sesiunea parohială: din materă 7 jugăre 268 st. p. și din filie 5 jug. 21 st. p.
5. Câte 24 litri grâu în materă și 24 litri porumb smicurat în filie de fiecare familie.
6. Stola obișnuită în tract.

Cererile de candidare și aprobarea cuvenită din partea Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen oficiului protopopesc, iar concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a protopopului, în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

Deva, la 18 Iulie 1939.

Oficiul protopopesc ortodox rom. al Devel
Teofil Chiffa
protopop